

ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА СЛУЖБА НИШ д.о.о. НИШ

Ниш, Лесковачка 4, П.фах: 230; Тел.факс: 018/264-932,
Директор 018/265-732
E-mail: agrorazv@eunet.rs

Сенажа

Приредила: Петровић Јелица, дипл. инж. сточарства

Када су временски услови непогодни за сушење зелене масе, најбоље решење је припрема сенаже.

Сенажа је производ добијен конзервирањем зелених биљака и то комбинацијом сушења и силирања. Посабно је погодна за легуминозе које се тешко суше и силирају, нарочито за луцерку. Зелена маса предходно провене до влаге 55-60%, али не више како би сачували лишће и цветове, провењавање траје 5-10 часова што зависи од временских услова.

Зашто је луцерка непогодна за силирање?

Садржи доста воде и нема довољно шећера.

Како се то надокнађује?

Провењавањем (сува матер. преко 35%) и додавањем угљенохидратних хранива (кукурузна прекрупа, меласа, репини резанци)

Предности сенаже у односу на силажу

мањи губици хранљивих материја због истицања сокова и грла могу да унесу више суве материје.

Поступак припремања сенаже:

кошење; провењавање; сецкање; транспорт; инокулација (прскање бактерија); мешање са прекрупом; гажење и покривање.

Време кошења

луцерка у фази пупљења и почетак цветања; траве у фази класања; стрна жита у фази млечно виштане зрелости и једногодишње легуминозе после формирања прва 2-3 спрата махуна.

САДРЖАЈ**У Билтену бр. 5
прочитајте:****Сенажа**Петровић Јелица
страница 1-3**Заштита воћа**Војиновић Љиљана
страница 4-5**Зелена резидба воћа**Коцић Светлана
страница 6**Провењавање**

по лепом и сунчаном времену губи се 3-5% влаге на сат, провењавање траје 3-4 сата; при већој релативној влажности 5-6 сати ако не постоји могућност провењавања због учесталих киша садржај суве материје се повећава додавањем прекрупне кукуруза, задњи откос може да се силира са заједно кукурузом. Искусни произвођачи суше минималне количине сена и када су повољни услови.

Дужина сецкања

луцерка и траве са 65-75% влаге 2-3цм, са мање од 65% влаге 0,7-1,5цм.

Шећерни минимум

за стварање млечне киселине бактерије користе шећере. Луцерка нема довољну количину шећера, па се додаје кукурузна прекрупа у количини од 5-10%.

Додавање сојева млечно-киселинских бактерија

поспешује се производња млечне киселине која служи као конзерванс.

Препарати на тржишту

Sil-All (10гр за луцерку, 5гр за кукуруз у 2л воде на 1т масе) Alltech Yu doo, Нови Сад, Темеринска 119 тел: 021/339-661, 442-348, 446-041; Sila-Vac, Sano - савремена исхрана животиња д.о.о. Нови Сад, Милеве Симић бб тел. 021(444-921, 477-03-02; Bon-silaž фирма Schauman (Paxel: 011/3073-706, 3073-700, 063/306-764).

Да ли треба додавати со при припремању силаже и сенаже?

Со нема антибактеријско деловање. Постоји опасност да животиње унесу са силажом превелике количине соли које могу изазвати здравствене проблеме, пролив и сл. Крава која конзумира 20кг силаже која садржи 2% соли, унесе 400гр соли, а дневне потребе краве са производњом од 20 лит млека су 70 гр. Мале количине соли могу се дати када је материјал за силирање сувљи, да би се потпомогло испуштање сокова из силомесе и побољшало сабијање. Најбоље је да се усев благовремено убира, са оптималном влагом.

Објекти за силирање

сило-јаме (укопане су у земљи); сило-тренчеви (граде се изнад земље); сило-торњеви (надземни, вертикални објекат); харвестор-силоси; сило-кобасице; пвц вреће.

Пуњење и сабијање сило-месе

дебљина слоја 30-40цм; гажење може бити тракторима или ногама (свако место треба да се прегази лагано најмање 5 пута)

Покривање сило-месе

има за циљ да изолује угажену сило-масу од ваздуха користе се ПВЦ фолије преко ње се набаца слој песка или земље.

ПРИПРЕМА СЕНАЖЕ „КОРАК ПО КОРАК“

Заштита воћа

Приредила: Војиновић Љиљана, дипл. инж. заштите биља

Променљиво време захтева наставак третирања како од болести тако и од штеточина. Код воћака плодови су формиран и сада је фаза раста плодова.

Када је **заштита јабуке** у питању посебно треба водити рачуна о правим роковима за сузбијање јабуковог смотавца (*Cydia pomonella*), који може причинити велике потешкоће у производњи јабуке, јер су лептири скоро четири месеца током вегетације активни, а гусенице са малим прекидом стално у плодовима, па су тешко доступне хемијским средствима.

Лет лептира друге генерације почиње половином јуна и траје све до августа месеца када женка полаже јаја на скоро зреле плодове. На месту убушивања гусенице причврсте лист уз плод или два плода приљубе један за други.

У овом периоду треба пратити развој и појаву **крушкине буве** (*Psilla pyri*). Крушкина бува је највећа штеточина крушке и због тога посебну пажњу треба посветити њеном сузбијању. У мају је дошло до пиљења ларви крушкине буве и појава медне росе. Наставити са праћењем ове штеточине.

Када је реч о **болестима брескве** у наредном периоду сузбијамо шупљикавост листа. Када говоримо о инсектима у овом периоду долази до појаве бресквиног смотавца (*Cydia molesta*). Она изазива црвљивост плодова, а на местима убушивања долази до трулежи плодова. Плодови који су нападнути овом штеточином практично се не могу штитити од проузроковача трулежи.

Када говоримо о **заштити вишње** у наредном периоду обратити пажњу на штетне инсекте, а нарочито трешњину муву (*Rhagoletis cerasi*). Ова штеточина има једну генерацију годишње. Имаго лети од средине маја до прве декаде јуна. Храни се нектаром биљака, нарочито цветовима, као и медном росом. Када женка полно сазри полаже јаја најчешће на полузреле плодове. На месту полагања јаја запажа се рупица од које према средини плода води канал којим ларва продре до коштице. У једном плоду најчешће је једна ларва. Нападнути плод омекша и подложен је труљењу. Ради тога, треба извршити прскање пре полагања јаја (7 дана после прве појаве трешњине муве), а то је када плодови вишње улазе у фазу зрења. Важно је напоменути да том приликом искључиво користити инсектициде са кратком каренцом.

Воћна врста	Препарат	Концентрација	Фенофаза развоја биљке	Болести и штеточине
Јабука	Tercel 250EC	0,25%	Фаза пораста плодића	Чађава краставост Пепелница Лисне ваши Гриње
	Anthocid D	0,10%		
	Omite	0,15%		
	Envidor	0,06%		
Крушка	Delan 700 WDG	0,07%	Средина маја 10-15 дана касније	Чађава краставост Лисна пегавост Крушкина бува Прва генерација смотавца
	Actara	0,02%		
	Match/Rimon/ или Dimilin Silwet или	0,025% или		
	Mineralno ulje	0,25%		
Бресква	Signum	0,1%	15-20 дана пред бербу	Трулеж плодова Бресквин смотавац
	Fastac	0,02%		
Шљива	Mospolan 20SC	0,025%	Промена боје плода	Трулеж плодова Шљивин смотавац Лисне ваши
	Polyram DF	0,25%		
Вишња	Delan	0,075%	Промена боје плода	Оспичавост Трешњина мува Лисне ваши
	Mospylan 20 SG	0,025%		
Малина	Sygnum	0,15% 1,5 l/ha	До 7 дана пред бербу До 3 дана пред бербу	Сушење изданака Сива плесан
	или Teldor			

НАПОМЕНА:

Приликом примене хемијских средстава строго се придржавати упутства о правилној примени пестицида како не би дошло до нежељених ефеката (тровања људи и топлокрвних животиња, загађења човекове околине и др.) . Прскање воћа прилагодити временским условима. Радити по сувом и тихом времену без ветра. Приликом апликације хемијског средства носити заштитну одећу и опрему. Обавезно водити књигу евиденције примењених пестицида током вегетације, односно унети :

- назив примењеног препарата,
- концентрација примене препарата
- датум третирања,
- фаза развоја биљке,
- утошак воде у литрима,
- прописана каренца у данима.

Зелена резидба воћа

Приредила: Коцић Светлана, дипл. инж. воћарства и виноградарства

Зелена резидба је допунаска мера која је посебно значајна за бујније врсте воћака и у савреним засадима у густом склопу. Зеленом резидбом се потенцира пораст младара који имају повољан распоред у круни и не засењују унутршњост, а ограничава пораст сувишних, који би иначе зимском резидбом морали да се уклоне.

Ова резидба превасходно има задатак да обезбеди услове за образовање родних пупољака за наредну годину. Одстрањивањем сувишних младара одстрањују се сувишни потрошачи воде и хране, а светлост и ваздух лакше продиру у унутрашњост круне.

Зелена резидба се посебно препоручује за бујније сорте јабука, попут Глостер-а, Грени Смит-а, Мелрозе и сличних. Ова резидба долази до изражаја само ако се изведе правовремено. Воћке се орезују на завршетку активног вегетативног раста, обично у другој половини јуна и почетком јула. Орезане воћке вишкове хране користе за даљи развитак плодова и образовање родних пупољака за наредну годину.

У време топлог летњег периода, због смањене влаге у земљишту и високе температуре ваздуха, воћке интензивно дишу. Зато је потребно да се одстрани и један део лишћа. Тако се преостало лишће нормалније снабдева водом и храном.

Зеленом резидбом се одстрањују младари који се развијају непосредно уз вршне младаре примарних и секундарних грана и сви они који су бујни, а нису потребни воћки. Такви младари препознају се по томе што избијају с горњих страна грана и бујнији су од осталих, или избијају под оштрим углом на водилици.

За формирање узгојних облика зеленом резидбом потенцира се пораст зелених младара, од којих ће се формирати основне и секундарне гране, као и сама продужница. Обавља се када младари достигну 5-10 цм, а то је обично у првој декади маја. Овом резидбом одстрањују се или закидају врхови младара који се развијају непосредно уз вршне младаре основних грана и водилице, а и бујни младари који нису потребни за формирање скелета.

